

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2023

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27 – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

1 Μαρτίου 2023

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο: **3/4/2023**

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας εκπονούνται στο πλαίσιο του Κοινού Εναρμονισμένου Προγράμματος της Ε.Ε. για τις Έρευνες Επιχειρήσεων και Καταναλωτών (Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Surveys) με τη στήριξη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων της ΕΕ (Directorate General for Economic and Financial Affairs | DG ECFIN)

ΕΕ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ: Αμετάβλητος ο δείκτης οικονομικού κλίματος σε ΕΕ και Ευρωζώνη

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος μετά την ανάκαμψη των τελευταίων τριών μηνών, διατηρήθηκε αμετάβλητος τον Φεβρουάριο στις 97,8 μονάδες στην ΕΕ και διαμορφώθηκε στις 99,7 μονάδες στην Ευρωζώνη από 99,8 τον προηγούμενο μήνα. Η διατήρηση του δείκτη, στην ΕΕ, στα ίδια επίπεδα οφείλεται στην υποχώρηση των προσδοκιών στη Βιομηχανία και στις Υπηρεσίες η οποία αντισταθμίστηκε από τη βελτίωση στο Λιανικό εμπόριο και στην καταναλωτική εμπιστοσύνη, καθώς οι προσδοκίες στις Κατασκευές διατηρήθηκαν αμετάβλητες. Στη Βιομηχανία ο δείκτης υποχώρησε, μετά από 2 μήνες ανάκαμψης, παρουσιάζοντας εξασθένηση των προβλέψεων για την παραγωγή τους προσεχείς 3 μήνες, με τα αποθέματα και τις εκτιμήσεις του επιπέδου παραγγελιών να διατηρούνται αμετάβλητα. Όσον αφορά στην καταναλωτική εμπιστοσύνη, αυτή ενισχύθηκε περαιτέρω, για 5^ο συνεχόμενο μήνα, καθώς οι καταναλωτές εμφανίζονται πιο αισιόδοξοι ως προς την οικονομική τους κατάσταση τους προσεχείς μήνες, αλλά και την τρέχουσα οικονομική τους κατάσταση, ενώ παράλληλα βελτιώνονται και οι προβλέψεις τους για την γενικότερη κατάσταση. Στο Λιανικό εμπόριο καταγράφεται αισιοδοξία στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα και την μελλοντική κατάσταση των επιχειρήσεων. Στις Υπηρεσίες οι απαισιόδοξες προσδοκίες ήταν αποτέλεσμα εξασθένησης της τρέχουσας κατάστασης και των προβλέψεων για την ζήτηση. Στις Κατασκευές, ο αντίστοιχος δείκτης διατηρήθηκε αμετάβλητος ως αποτέλεσμα της βελτίωσης των προσδοκιών για την απασχόληση η οποία αντισταθμίστηκε από την εξασθένηση του επιπέδου παραγγελιών. Όσον αφορά στις τάσεις στις έξι μεγαλύτερες οικονομίες, ο δείκτης υποχώρησε στην Ισπανία (-2,0) και στην Γαλλία (-1,5), ενισχύθηκε στην Ολλανδία (+2,9), παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητος στην Γερμανία (+0,1) και την Ιταλία (+0,0), ενώ υποχώρησε οριακά στην Πολωνία (-0,2). Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, ο δείκτης προσδοκιών στην ΕΕ υποχώρησε στις -0,6 μονάδες, ενώ στην Ευρωζώνη διαμορφώθηκε στις +0,5 μονάδες. Οι προσδοκίες για την παραγωγή τους επόμενους τρεις μήνες εξασθένησαν τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη, σε αντίθεση με τις προβλέψεις παραγγελιών και ζήτησης που διατηρήθηκαν αμετάβλητες στην ΕΕ και υποχώρησαν ήπια στην Ευρωζώνη, καθώς τα αποθέματα κλιμακώθηκαν ήπια και στις δύο.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών διαμορφώθηκαν στις +7,3 μονάδες στην ΕΕ και στις +9,5 στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους υποχώρησαν ελαφρά σε αμφότερες τις ζώνες, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση ενισχύθηκαν οριακά, ενώ οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης εξασθένησαν ήπια και στις δυο ζώνες.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι δείκτες διαμορφώθηκαν στις -0,9 μονάδες στην ΕΕ και στις -0,1 Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα βελτιώνονται αισθητά σε αμφότερες τις ζώνες, οι προβλέψεις για τις πωλήσεις ενισχύονται ηπιότερα, ενώ τα αποθέματα κλιμακώνονται.
- Στις **Κατασκευές**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώθηκαν στις -1,5 μονάδες στην ΕΕ και στις +1,8 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώνονται περαιτέρω σε αμφότερες τις ζώνες, ενώ οι αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο εργασιών ενισχύονται ελαφρά.

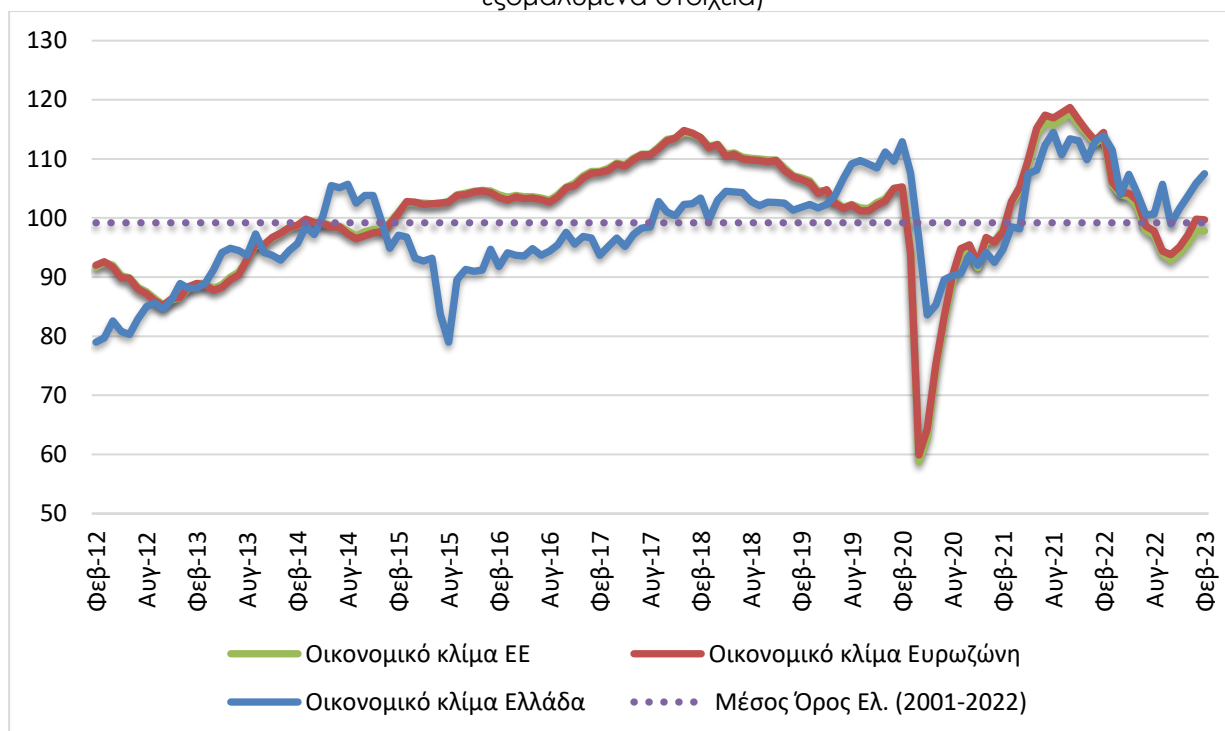
Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (2000-2020=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)¹

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2022	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022		
ΕΕ-27	59,7 (Απρ. 2020)	117,1 (Μάρ. 2000)	99,3	104,3	110,6	111,0	103,8	87,4	110,0	101,0		
Ευρωζώνη	60,9 (Απρ. 2020)	117,9 (ΙΟκτ. 2021)	99,3	104,0	110,5	110,8	103,6	88,0	110,7	101,8		
Ελλάδα	79,0 (Αυγ. 2015)	119,9 (Ιουλ. 2000)	99,2	94,7	98,2	102,9	105,6	95,5	106,1	105,4		
Περιοχή	2022											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	112,6	113,9	105,7	103,9	103,6	101,9	97,8	97,1	93,9	92,8	94,1	95,6
Ευρωζώνη	113,1	114,5	106,1	104,3	104,2	103	98,6	97,8	94,4	93,8	95,1	97,1
Ελλάδα	113	113,9	111,5	103,9	107,4	104,2	100,5	100,7	105,7	99	101,6	103,7
Περιοχή	2023											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	97,8	97,8										
Ευρωζώνη	99,8	99,7										
Ελλάδα	105,9	107,5										

¹ Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος είναι το σταθμισμένο άθροισμα των Δεικτών Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και του Δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος ΕΕ-27 και Ελλάδα (2000-2020=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώθηκε στις -20,6 μονάδες στην ΕΕ και στις -19,0 στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, τους τελευταίους 12 μήνες κινήθηκαν ήπια ανοδικά σε αμφότερες τις ζώνες, ενώ ήπια ανοδικά κινήθηκαν και οι προβλέψεις για την εξέλιξή της στους

επόμενους 12 μήνες. Εντονότερα ανοδικά κινήθηκαν οι προβλέψεις για τη γενική κατάσταση της οικονομίας στην Ευρωζώνη αλλά και στην ΕΕ, ενώ οι προβλέψεις για αγορές τους επόμενους μήνες βελτιώνονται οριακά σε αμφότερες τις ζώνες.

- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** ενισχύθηκε αισθητά σε αμφότερες τις ζώνες. Στην ΕΕ διαμορφώθηκε στις +14,0 μονάδες (από +9,5 μον.), ενώ στην Ευρωζώνη έφτασε τις +15,3 μονάδες από +10,3 μονάδες τον προηγούμενο μήνα. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία της ζήτησης κινήθηκαν ήπια ανοδικά σε αμφότερες τις δύο ζώνες, ενώ αντίθετα έντονα ανοδικά κινήθηκαν οι προβλέψεις για τη ζήτηση στο επόμενο τρίμηνο τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη. Παράλληλα, αισθητή βελτίωση παρουσίασαν οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων, τόσο σε ΕΕ, όσο και σε Ευρωζώνη.

ΕΛΛΑΔΑ: Σε τροχιά βελτίωσης το οικονομικό κλίμα

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος συνεχίζει την ανοδική του πορεία για τέταρτο στη σειρά μήνα, καθώς ενισχύθηκε και τον Φεβρουάριο και πλέον βρίσκεται στις 107,5 μονάδες έναντι 105,9 μονάδων τον Ιανουάριο. Η άνοδος προέρχεται από **βελτίωση των προσδοκιών σε όλους τους επιχειρηματικούς τομείς, αν και η καταναλωτική εμπιστοσύνη υποχωρεί**. Οι κύριες παράμετροι του διεθνούς περιβάλλοντος φαίνεται να παγιώνονται, και οι έως τώρα επιπτώσεις από τον πόλεμο στην Ουκρανία, την κρίση στις αγορές ενέργειας και τον πληθωρισμό έχουν ενσωματωθεί σε μεγάλο βαθμό στις προσδοκίες, για αυτό και οι αντίστοιχοι ευρωπαϊκοί δείκτες παραμένουν αμετάβλητοι αυτόν τον μήνα. Εγχωρίως, η ανοδική τάση συγκλίνει με τα ιστορικά δεδομένα **στις περισσότερες προεκλογικές περιόδους, όταν και καταγράφεται γενικά βελτίωση των προσδοκιών** για την πορεία της οικονομίας και τη μελλοντική θέση νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Ταυτόχρονα, οι αρχικοί φόβοι για γενικευμένη ύφεση στην Ευρώπη κατά τον χειμώνα δεν επαληθεύτηκαν ενώ υπάρχουν και πρώιμα σημάδια για την ερχόμενη τουριστική περίοδο που είναι θετικότερα του αναμενόμενου. Αν και οι βασικές συνθήκες και περιορισμοί της οικονομίας δεν μεταβάλλονται βραχυπρόθεσμα, οι μετεκλογικές εξελίξεις και η ανάδειξη νέας κυβέρνησης σε εύλογο χρόνο θα αποσαφηνίσουν τα χαρακτηριστικά της επόμενης περιόδου.

Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, το αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση ενισχύθηκε ελαφρά, οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα υποχώρησαν και οι θετικές προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες ενισχύθηκαν αισθητά.
- στις **Κατασκευές**, οι αρνητικές προβλέψεις για την παραγωγή υποχώρησαν σημαντικά, ενώ παράλληλα οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώνονται έντονα.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις ενισχύθηκαν σημαντικά, με το ύψος των αποθεμάτων να διατηρείται στα ίδια επίπεδα, ενώ οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη των πωλήσεων βελτιώνονται αισθητά.
- στις **Υπηρεσίες**, οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων υποχώρησαν, όπως και εκείνες για τη ζήτηση, ενώ οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης ενισχύθηκαν σημαντικά.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι αρνητικές προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας ενισχύθηκαν σημαντικά, όπως και οι αντίστοιχες για τη δική τους οικονομική κατάσταση. Παράλληλα επιδεινώθηκαν οριακά οι προβλέψεις για μείζονες αγορές και υποχώρησε ελαφρά η πρόθεση για αποταμίευση.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Σημαντική βελτίωση των προβλέψεων στην παραγωγή, αποκλιμάκωση των αποθεμάτων

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία ενισχύθηκε τον Φεβρουάριο, στις 111,5 μονάδες, από 107,4 μονάδες τον Ιανουάριο, στην υψηλότερη επίδοση των τελευταίων 11 μηνών. **Από τις μεταβλητές του δείκτη, το αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και την τρέχουσα ζήτηση ενισχύθηκε οριακά, το ύψος των αποθεμάτων αποκλιμακώθηκε, ενώ το θετικό ισοζύγιο προβλέψεων για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες διευρύνθηκε αισθητά.** Αναλυτικά:

α) Το αρνητικό **επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης**, εμμένει και διαμορφώθηκε στις -6 μονάδες από -4 μονάδες τον Ιανουάριο με το 20% των επιχειρήσεων να δηλώνουν χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και το 15% (από 18%) να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, το σχετικό ισοζύγιο κινήθηκε αισθητά ανοδικά και διαμορφώθηκε στις +29(από +22) μονάδες, με το 40% των επιχειρήσεων να προβλέπει αύξηση της παραγωγής του το επόμενο τρίμηνο και ένα 11%(από 18%) μείωσή της.

γ) Στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, το σχετικό ισοζύγιο υποχωρεί από τις +6 και ισοσκελίζεται, με το 14% (από 20%) των επιχειρήσεων να αναφέρει υψηλά για την εποχή αποθέματα.

δ) Στους δείκτες εξαγωγικής δραστηριότητας καταγράφηκαν τον Φεβρουάριο κυρίως ανοδικές τάσεις: οι θετικές **εκτιμήσεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** ενισχύθηκαν ήπια στις +23 (από +20) μονάδες, οι αρνητικές **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** εξασθένησαν αισθητά (-7 από -12 μονάδες), ενώ αντίθετα, οι **θετικές προβλέψεις για εξαγωγές κατά το τελευταίο τρίμηνο** υποχώρησαν σημαντικά στις +2 μονάδες (από +18).

ε) Οι θετικές **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** ενισχύθηκαν σημαντικά, με το ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +34 μονάδες από +23, με το 45% (από 38%) των επιχειρήσεων να αναμένει άνοδο πωλήσεων το προσεχές χρονικό διάστημα, ενώ το 12% (από 15%) μείωσή τους. Από την άλλη πλευρά αντίθετα, ο θετικός δείκτης **εκτιμήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις** υποχώρησε και διαμορφώθηκε στις +10 (από +19) μονάδες, με το 22% (από 16%) των ερωτηθέντων να προβλέπει μείωσή τους.

Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
		Min	Max	2001-2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Βιομηχανία (2000-2010=100)		66,2 (Φεβ. 2009)	117,6 (Μάιος 2000)	97,0	98,1	102,8	103,6	93,9	106,3	105,5	
2022											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
116,8	116,7	117,1	108,8	111,4	103,9	101,2	99,5	98,2	95,9	95,5	100,4
2023											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
107,4	111,5										

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις παραγωγής, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση.

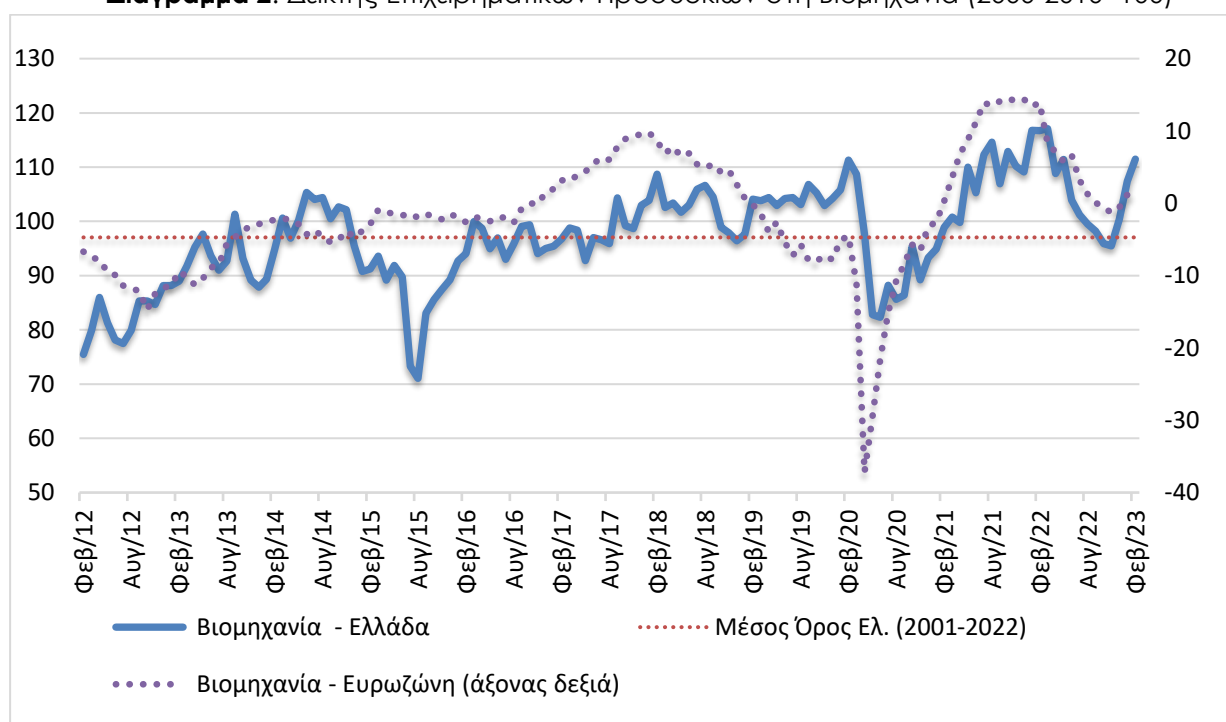
Πηγή: IOBE

στ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** υποχώρησαν στους 5,1 μήνες, με το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** να υποχωρεί επίσης στο 72,9%, από 74,2% τον Ιανουάριο.

ζ) Ο δείκτης **προβλέψεων για την απασχόληση** ενισχύθηκε περαιτέρω στις +16 (από +10) μονάδες, με το ποσοστό των επιχειρήσεων που προβλέπει άνοδο απασχόλησης να διατηρείται στο 23%-24%, και ένα 7% (από 13%) να αναμένει μείωσή της.

η) Το ισοζύγιο στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών** περιορίστηκε σχετικά και διαμορφώθηκε στις +14 μονάδες (από +22), με το 23% (από 31%) να εξακολουθεί να αναμένει αύξηση τους.

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfm. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από τη DG Ecfm

Αξίζει να σημειωθεί ότι η αβεβαιότητα για το οικονομικό περιβάλλον παραμένει, καθώς στην ερώτηση που αφορά **στην ευκολία πρόβλεψης της μελλοντικής ανάπτυξης της επιχείρησης**, τον Φεβρουάριο το 49% των επιχειρήσεων θεώρησαν ότι αυτή μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, έναντι 50% τον Ιανουάριο.

Σε επίπεδο βασικών τομέων, ο δείκτης προσδοκιών στα **Καταναλωτικά αγαθά** διατηρήθηκε στα επίπεδα του προηγούμενου μήνα στις 106,5 μονάδες (από 106,6 μον.). Σημειώθηκε έντονη βελτίωση στις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς 3-4 μήνες, ενώ αντίθετα οι ήπια θετικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση υποχώρησαν αρκετά και τα αποθέματα αποκλιμακώθηκαν ήπια. Στα **Κεφαλαιουχικά αγαθά** ο δείκτης βελτιώθηκε οριακά στις 126,5 (από 126,1) μονάδες. Η ενίσχυση προήλθε κυρίως από την κατακόρυφη αποκλιμάκωση των αποθεμάτων και τη βελτίωση στις παραγγελίες και τη ζήτηση, με τις προβλέψεις για την παραγωγή τους 3-4 προσεχείς μήνες να υποχωρούν. Αισθητή βελτίωση παρουσίασε ο δείκτης στα **Ενδιάμεσα αγαθά**, στις 115,0 (από 103,9) μονάδες, με τις αρνητικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη

ζήτηση να εξασθενούν ελαφρά, την παραγωγή τους προσεχείς μήνες να ενισχύεται σημαντικά και τα αποθέματα να αποκλιμακώνονται έντονα.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Μεγάλη ενίσχυση των προσδοκιών και στα Δημόσια και στα Ιδιωτικά έργα

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές ενισχύθηκε κατακόρυφα τον Φεβρουάριο, στις 158,2 μονάδες (από 104,8 μον. τον Ιανουάριο), επίπεδο κατά πολύ υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (140,0 μονάδες). Αυτή η μεταβολή ήταν αποτέλεσμα της σημαντικής βελτίωσης των προσδοκιών **στις Ιδιωτικές Κατασκευές, με τα Δημόσια έργα να κινούνται επίσης ανοδικά. Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, οι αρνητικές προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων υποχωρούν σημαντικά, ενώ παράλληλα οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώνονται έντονα.** Αναλυτικά, ο αρνητικός δείκτης στις προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων υποχωρεί σημαντικά αν και παραμένει ψηλά (-41 από -61 μονάδες), με μόλις το 4% των επιχειρήσεων να διατυπώνει αισιοδοξία για το επίπεδο των εργασιών το επόμενο τρίμηνο. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, ο σχετικός δείκτης διαμορφώθηκε στις +65 (από +9) μονάδες, με το 72% (από 38%) των ερωτηθέντων να προβλέπει αύξηση των θέσεων εργασίας στον τομέα και ένα μόλις 7% (από 29%) να εκτιμά μείωσή τους. Στα υπόλοιπα στοιχεία, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών στρέφονται σε θετικές (+8 από -10 μονάδες), με τους μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας να ενισχύονται ελαφρά στους 12,8 (από 12,6). Στο πεδίο των τιμών, οι πληθωριστικές προσδοκίες ενισχύθηκαν αισθητά (+45 από +26 μον. ο δείκτης). Τέλος, το 19% των επιχειρήσεων αναφέρει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Οι περισσότερες επιχειρήσεις (24%) επισημαίνουν τη χαμηλή ζήτηση ως το βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία τους, ένα 20% την ανεπαρκή χρηματοδότηση, αλλά και ένα 9% την έλλειψη εργατικού δυναμικού.

Στην ερώτηση η οποία προσπαθεί να αξιολογήσει το βαθμό αβεβαιότητας που επικρατεί στο οικονομικό περιβάλλον, φαίνεται - παρά τις αισιόδοξες προσδοκίες - να ενισχύεται κάπως η αβεβαιότητα τον Φεβρουάριο καθώς το 44,2 των επιχειρήσεων θεωρούν ότι η μελλοντική ανάπτυξη μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, έναντι 28,3% τον Ιανουάριο.

Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
		Min	Max	2001-2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Κατασκευές (2000-2010=100)		14,3 (Απρ. 2020)	155,7 (Μάρ. 2000)	82,4	55,4	58,1	58,1	62,7	127,5	114,5	
2022											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
127,4	140,0	144,1	132,2	103,7	122,9	94,4	93,3	97,9	110,4	105,7	102,4
2023											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
104,8	158,2										

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

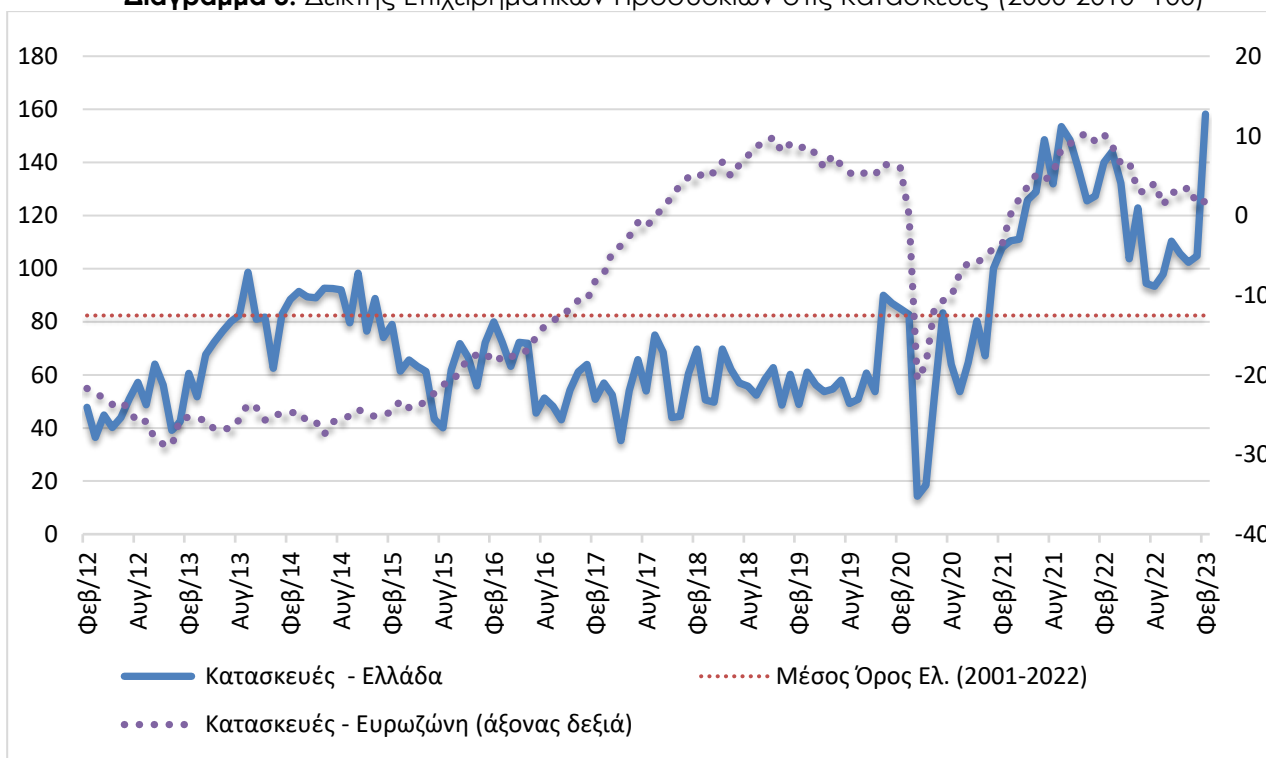
Πηγή: IOBE

Αναλυτικά στους επιμέρους κλάδους:

Σημαντική ενίσχυση παρουσίασε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** και διαμορφώθηκε στις 139,8 μονάδες (από 70,5), επίπεδο πολύ υψηλότερο του αντίστοιχου περυσινού (104,3 μον.). Οι απαισιόδοξες προβλέψεις για το επίπεδο προγραμματισμένων εργασιών υποχώρησαν τον Ιανουάριο (-51 από -67 μονάδες), ενώ

παράλληλα ενισχύθηκαν κατακόρυφα οι προσδοκίες για την απασχόληση οι οποίες διαμορφώθηκαν στις +63 (από -26) μονάδες. Σε ότι αφορά τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων υποχώρησαν σημαντικά (-6 από -37 μον. ο δείκτης), με τους μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας να εξασθενούν οριακά (6,9 από 7,0). Ως προς τις τιμές, οι πληθωριστικές τάσεις ενισχύθηκαν σημαντικά (+60 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο από +25 τον προηγούμενο μήνα). Τέλος, μόλις το 11% των επιχειρήσεων δεν αναφέρει προσκόμματα στη λειτουργία του. Από τις υπόλοιπες, το 41% των επιχειρήσεων αναφέρουν τη χαμηλή ζήτηση, το 9% την έλλειψη εργατικού δυναμικού και το 6% την ανεπάρκεια χρηματοδότησης ως το βασικότερο εμπόδιο λειτουργίας τους.

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfm. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfm

Σημαντική βελτίωση έναντι του Ιανουαρίου παρουσίασε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**. Διαμορφώθηκε στις 171,9 (από 139,2 τον Ιανουάριο) μονάδες, ήπια υψηλότερα από το αντίστοιχο περυσινό επίπεδο του (165,0 μον.). Ως προς το πρόγραμμα εργασιών του κλάδου, ο αρνητικός δείκτης των -55 μονάδων τον προηγούμενο μήνα υποχώρησε σημαντικά και διαμορφώθηκε στις -32 μονάδες. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, το σχετικό θετικό ισοζύγιο ενισχύθηκε αισθητά, στις +66 μονάδες (από +44). Τρεις στις τέσσερις επιχειρήσεις του κλάδου αναμένουν περισσότερες θέσεις απασχόλησης, ενώ το 8% (από 14%) προβλέπει μείωσή τους. Βελτιώθηκε ήπια στις +22 (από +18) μονάδες ο δείκτης εκτιμήσεων για το επίπεδο των τρεχουσών εργασιών, ενώ παράλληλα το ισοζύγιο των τιμών σημείωσε ενίσχυση 3 μονάδων και διαμορφώθηκε στις +30 μονάδες. Τέλος, μία στις τέσσερις επιχειρήσεις δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 34% να αναφέρει την περιορισμένη χρηματοδότηση, το 10% την έλλειψη εργατικού δυναμικού και ένα 8% τη χαμηλή ζήτηση ως το βασικότερο εμπόδιο λειτουργίας τους.

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Σημαντική βελτίωση στις προσδοκίες, ικανοποίηση από τις πωλήσεις.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** βελτιώθηκε αισθητά τον Φεβρουάριο στις 113,3 μονάδες, από 106,9 μονάδες τον Ιανουάριο. **Η ενίσχυση αυτή είναι αποτέλεσμα της καλύτερευσης των προσδοκιών στους περισσότερους κλάδους με εξαίρεση μόνο τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών-Καπνού, όπου ο δείκτης κινείται έντονα πτωτικά.** Αναλυτικά, οι θετικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις ενισχύονται και διαμορφώνονται στις +40 μονάδες (από +30 μονάδες), με τις θετικές προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων στο επόμενο τρίμηνο να βελτιώνονται και να διαμορφώνονται στις +18 (από +3) μονάδες. Οι πωλήσεις έχουν οδηγήσει σε ρευστοποίηση αποθεμάτων, με αποτέλεσμα αυτά να διατηρούνται σε χαμηλά για την εποχή επίπεδα στις -4 μονάδες, και οι νέες παραγγελίες να ενισχύονται περαιτέρω (+17 από +8 μονάδες). Οι αισιόδοξες προβλέψεις για την απασχόληση διευρύνονται ελαφρά (+30 από +27 μονάδες), ενώ ως προς τις τιμές, το 60% αναμένει άνοδο, ενδεικτικό των πληθωριστικών πιέσεων. Ως προς το βαθμό αβεβαιότητας που επικρατεί στο οικονομικό περιβάλλον αυτός ενισχύεται, καθώς το 70,2% θεωρεί ότι η μελλοντική ανάπτυξη μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, υψηλότερα από τον Ιανουάριο (58,8%).

Οι προσδοκίες στους επιμέρους κλάδους είναι ανοδικές, με εξαίρεση τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών-Καπνού. Αναλυτικά:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** υποχώρησε σημαντικά τον Φεβρουάριο και διαμορφώθηκε στις 85,4 (από 101,1) μονάδες, υψηλότερα σε σχέση με το περυσινό επίπεδο (54,7 μον.). Οι τρέχουσες πωλήσεις διατηρήθηκαν έντονα θετικές (+56 από +48 μονάδες), ενώ αντίθετα οι θετικές προσδοκίες για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου υποχωρούν σημαντικά και στέφονται αρνητικές στις -5 μονάδες (από τις +31). Τα αποθέματα κλιμακώνονται στις +47 μονάδες (από +18), ενώ εξασθενούν ελαφρά οι παραγγελίες προς προμηθευτές (+26 από +30 μον.). Αμετάβλητο διατηρείται το ισοζύγιο των προβλέψεων για την απασχόληση, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται εκ νέου στα ίδια επίπεδα (+48 από +49 μονάδες), ενώ οι πληθωριστικές τάσεις των τιμών περιορίζονται ελαφρά (+38 από +44 μονάδες).

Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
		Min	Max	2001-2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Λιανικό Εμπόριο (2000-2010=100)		52,6 (Ιούλ. 2010)	128,7 (Μάιος 2007)	93,6	94,6	104,5	109,6	87,9	100,2	94,9	
2022											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
110,3	96,5	89,5	85,0	89,8	89,0	93,0	84,9	86,9	103,5	110,5	100,3
2023											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
106,9	113,3										

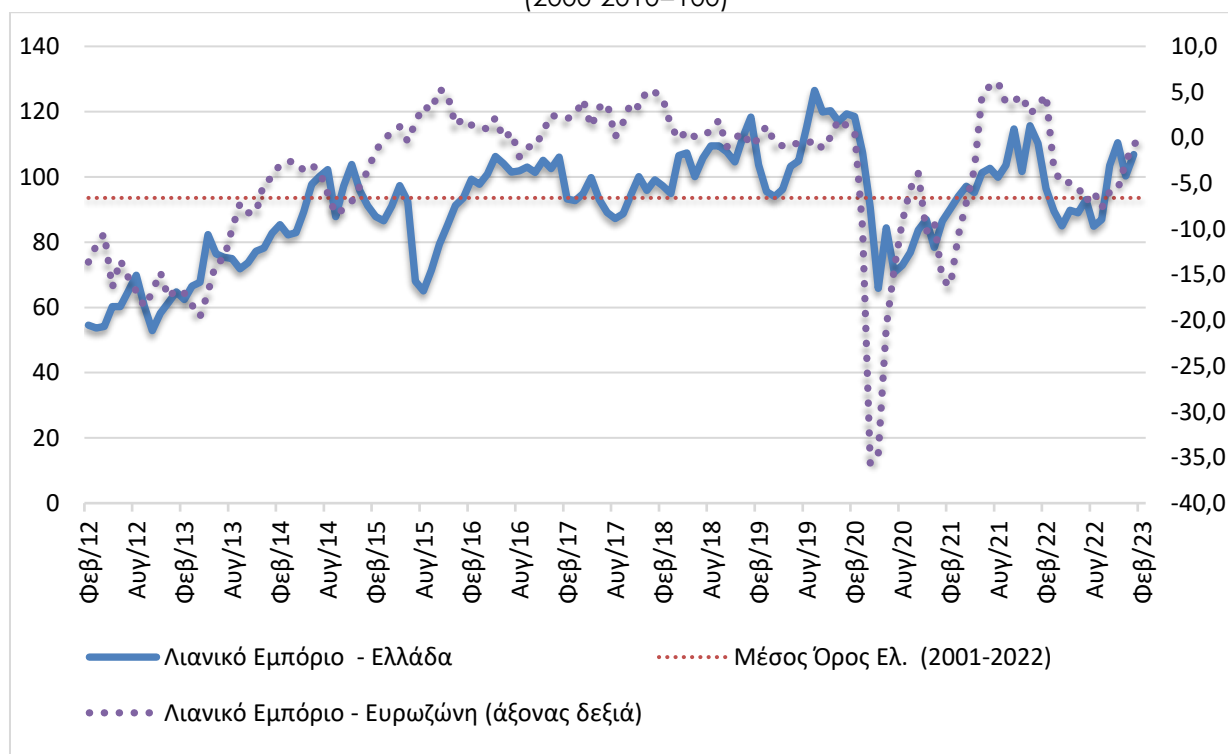
Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για τις πωλήσεις και τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων. **Πηγή:** IOBE

Έντονα ανοδικά κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, φθάνοντας στις 131,8 (από 113,1) μονάδες, πολύ υψηλότερα από το αντίστοιχο επίπεδο πέρυσι (47,6 μον.). Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις ενισχύονται σημαντικά και διαμορφώνονται στις +71 (από +52) μονάδες, ενώ παράλληλα κατακόρυφα ανοδικά κινούνται οι προβλέψεις για το επόμενο διάστημα και διαμορφώνονται στις +20 (από -33) μονάδες. Τα

αποθέματα έχουν ρευστοποιηθεί και διαμορφώνονται στις -20 μονάδες (από -33 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ οι παραγγελίες προς προμηθευτές ενισχύονται. Από την άλλη πλευρά κανονικές για την εποχή διατηρούνται οι προβλέψεις για την απασχόληση για δεύτερο συνεχόμενο μήνα, ενώ στις τιμές το σχετικό ισοζύγιο υποχωρεί σημαντικά στις +12 (από +52) μονάδες.

Οι προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** ενισχύονται ήπια και ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται τον Φεβρουάριο στις 106,4 (από 101,0) μονάδες, οριακά χαμηλότερα ωστόσο σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι (108,1 μον.). Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις κινήθηκαν ανοδικά στις +47 μονάδες (από +39), ενώ παράλληλα οι ήπια θετικές προβλέψεις στις πωλήσεις στο επόμενο διάστημα βελτιώθηκαν περαιτέρω (+31 από +27 μονάδες). Παράλληλα, ο δείκτης αποθεμάτων αποκλιμακώθηκε ήπια (+28 από +34 μονάδες), ενώ οι παραγγελίες προς προμηθευτές ενισχύθηκαν κατά 2 μονάδες και διαμορφώθηκαν στις +10 μονάδες. Από την άλλη πλευρά, οι προβλέψεις για την απασχόληση από οριακά αρνητικές ενισχύονται σημαντικά και διαμορφώνονται στις +23 μονάδες (από -2 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ στις τιμές ο σχετικός δείκτης συνεχίζει να υποδηλώνει σημαντική αύξηση (+33 από +34 μονάδες).

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfm. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfm

Σημαντική ενίσχυση σημειώνεται τον Φεβρουάριο στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, στις 131,5 (από 116,4) μονάδες, πολύ υψηλότερα από την αντίστοιχη περίοδο του 2022 (111,9 μονάδες). Οι τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου ενισχύονται και στρέφονται σε θετικές (στις +14 από -1 μονάδες), ενώ αλλάζουν τάση και οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου που είναι πλέον θετικές στις +30 (από -5) μονάδες. Τα αποθέματα παραμένουν σε πολύ χαμηλά για την εποχή επίπεδα (-32 από -39 μονάδες), με τις παραγγελίες προς προμηθευτές να ενισχύονται επομένως (+14 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο από -2 μον.). Παράλληλα, οι προβλέψεις για την απασχόληση από κανονικές για την εποχή, ενισχύονται ήπια και διαμορφώνονται στις +14

μονάδες, ενώ τέλος, ως προς τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο διατηρείται σε έντονα πληθωριστικά επίπεδα, στις +82 μονάδες.

Αμετάβλητες παραμένουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Πολυκαταστήματα**, με το δείκτη να διαμορφώνεται εκ νέου στις 113,5 μονάδες. Οι εκτιμήσεις για τις πωλήσεις από καθολικά θετικές διαμορφώνονται στις +51 μονάδες, ενώ οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου κινούνται έντονα ανοδικά και διαμορφώνονται στις +49 (από +2) μονάδες. Τα αποθέματα έχουν σχεδόν πλήρως ρευστοποιηθεί, ενώ παράλληλα οι προβλέψεις για παραγγελίες προς προμηθευτές διατηρούνται έντονα αισιόδοξες στις +49 μονάδες. Ανοδικά κινούνται και οι προβλέψεις για την απασχόληση οι οποίες διαμορφώνονται εκ νέου σε έντονα θετικά επίπεδα (+72 από +69 μον.), ενώ στις τιμές ο σχετικός δείκτης εμφανίζει διατηρεί τις έντονα πληθωριστικές του τάσεις (+49 μονάδες).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Αισιόδοξες προβλέψεις για τη ζήτηση της επόμενης περιόδου

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** ενισχύθηκε ελαφρά, στις 94,5 μονάδες, από 93,0 τον Ιανουάριο, λόγω βελτίωσης των προσδοκιών σε όλους σχεδόν τους επιμέρους κλάδους. **Από τις επιμέρους μεταβλητές του δείκτη, οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων και την τρέχουσα ζήτηση αποκλιμακώνονται. Από την άλλη, οι ήπια αισιόδοξες προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης, ενισχύθηκαν σημαντικά.** Αναλυτικότερα, ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κινείται πτωτικά, στις +8 μονάδες (από +16), ενώ ο δείκτης εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση από τις +20 μονάδες, διαμορφώθηκε σε κανονικά για την εποχή επίπεδα. Έντονα ανοδικές είναι οι προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου στις +22 (από +2) μονάδες, ενώ παράλληλα εκείνες για την απασχόληση από ήπια θετικές ενισχύονται και διαμορφώνονται στις +24 μονάδες. Στις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο διατηρείται ψηλά (+33 από +31 μονάδες). Μια στις τέσσερις επιχειρήσεις (25%) δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 22% των επιχειρήσεων να επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης και το 27% των επιχειρήσεων τις τρέχουσες εξελίξεις ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του. Στην ερώτηση σχετικά με το βαθμό αβεβαιότητας στο οικονομικό περιβάλλον, το 48% θεωρεί ότι η μελλοντική ανάπτυξη μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, χαμηλότερα σε σχέση με τον Ιανουάριο (55%).

Σε επίπεδο βασικών κλάδων η βελτίωση είναι διακλαδική. Αναλυτικότερα:

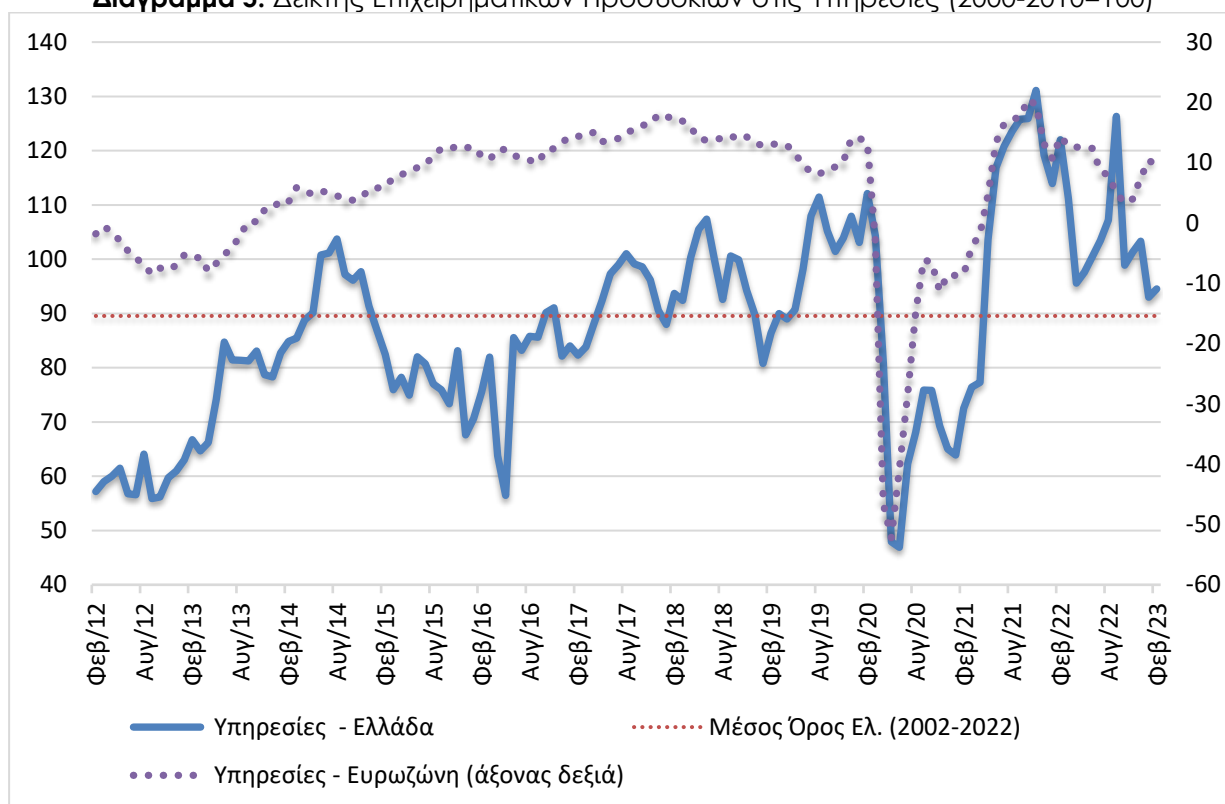
Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία**, εξακολουθεί να κινείται σε υψηλά επίπεδα στις 115,1 (από 109,2) μονάδες. Οι εκτιμήσεις για την πορεία της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων διαμορφώνονται οριακά αρνητικές, στις -2 μονάδες (από +6 μονάδες ο δείκτης), ενώ παράλληλα, πτωτικά κινούνται οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση και διαμορφώνονται στις -2 (από +9) μονάδες, με τις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης να κινούνται έντονα ανοδικά και να διαμορφώνονται στις +60 μονάδες (από +23 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Οι προβλέψεις για την απασχόληση διαμορφώνονται εκ νέου σε έντονα θετικά επίπεδα (στις +57 από +32 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ ο δείκτης των τιμών διαμορφώνεται στις +62 μονάδες, υποδεικνύοντας πληθωριστικές πιέσεις.

Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Τομείς		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Υπηρεσίες (2000-2010=100)		Min	Max		2002-2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		46,9 (Ιουν. 2020)	140,2 (Ιουλ. 2000)		89,9	92,7	97,0	97,7	76,0	104,7	106,8
2022											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
113,9	122,0	111,2	95,6	97,6	100,5	103,4	107,2	126,3	98,9	101,3	103,3
2023											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
93,0	94,5										

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης. **Πηγή:** IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfín. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfín

Αισθητά ανοδικά κινείται ο δείκτης προσδοκιών στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (χωρίς Τράπεζες), στις 106,8 (από 90,6) μονάδες, σε έντονα χαμηλότερο επίπεδο σε σχέση με εκείνο του προηγούμενου έτους (132,5 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων στράφηκαν σε θετικές και διαμορφώθηκαν στις +11 (από -7 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ εκείνες της τρέχουσας ζήτησης αμβλύθηκαν στις -6 μονάδες (από -20 μονάδες). Αντίθετα, αισθητά ανοδικά κινήθηκαν οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης, οι οποίες από σε κανονικά για την εποχή επίπεδα διαμορφώθηκαν στις +17 μονάδες, ενώ οι προβλέψεις για την απασχόληση από κανονικές για την εποχή υποχώρησαν στις -6 μονάδες. Στις προσδοκίες για τις τιμές, ο σχετικός δείκτης κινήθηκε ήπια πληθωριστικά και διαμορφώθηκε στις +17 μονάδες, ενώ το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ανεμπόδιστη λειτουργία ενισχύθηκε στο 39% (από 13%) με το μεγαλύτερο εμπόδιο να είναι η ανεπάρκεια ζήτησης (49%).

Ήπια πτωτικά κινήθηκε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, στις 103,3 (από 105,9 μονάδες), επίπεδο χαμηλότερο σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό (119,7 μον.). Στους βασικούς δείκτες, το ισοζύγιο των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων εξασθενεί οριακά (+24 από +26 μονάδες), με τις θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση να κινούνται ήπια πτωτικά (+19 από +26 μονάδες). Αντίθετα, οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης διατηρήθηκαν αμετάβλητες στις +22 μονάδες, με τις προβλέψεις για την απασχόληση να διαμορφώνονται χαμηλότερα σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, στις +28 (από +31) μονάδες. Από την άλλη πλευρά η πληθωριστική τάση διατηρήθηκε υψηλά, στις +54 μονάδες, ενώ το 15% των επιχειρήσεων δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία, με το 26% να αναφέρει την ανεπάρκεια εργατικού δυναμικού, το 10% την ανεπάρκεια ζήτησης και άλλο ένα 38% παράγοντες σχετικούς με τις τρέχουσες εξελίξεις, ως εμπόδια λειτουργίας.

Σημαντική βελτίωση παρουσιάζει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στην **Πληροφορική και Ανάπτυξη Λογισμικού** και διαμορφώνεται στις 105,7 (από 92,9) μονάδες, σε πολύ χαμηλότερο επίπεδο από πέρυσι (120,2 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων ενισχύονται σημαντικά, ενώ αντίστοιχα κινούνται οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση και διαμορφώνονται στις +22 (από +5) μονάδες. Οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης βελτιώθηκαν αισθητά και διαμορφώθηκαν στις +39 (από +26) μονάδες, όπως και οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση οι οποίες εντάθηκαν και από τις +21 μονάδες διαμορφώθηκαν στις +44 μονάδες. Ταυτόχρονα ενισχύθηκαν οι πληθωριστικές τάσεις για τις τιμές (στις +44 μονάδες από +21 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Τέλος, το 39% των επιχειρήσεων δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 19% των επιχειρήσεων να αναφέρεται σε ανεπάρκεια εργατικού δυναμικού, το 24% σε χαμηλή ζήτηση και ένα 8% των επιχειρήσεων να επισημαίνει παράγοντες σχετικούς με τις τρέχουσες εξελίξεις ως βασικό πρόσκομμα στη λειτουργία της.

Ήπια ανοδικά κινούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Χερσαίες Μεταφορές**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 91,6 (από 86,9) μονάδες. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση διατηρούνται στις -22 μονάδες, ενώ αντίστοιχα κινούνται και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (-22 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Έντονα θετικές διατηρούνται οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης και ενισχύονται αισθητά (στις +69 από +50 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ παράλληλα οι ισοσκελισμένες προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου ενισχύονται σημαντικά και διαμορφώνονται στις +22 μονάδες. Το ισοζύγιο των τιμών διατηρεί οριακά τις πληθωριστικές του τάσεις (στις +2 μονάδες), ενώ τέλος, το 45% των επιχειρήσεων επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως το μεγαλύτερο εμπόδιο στη λειτουργία τους, αλλά το 51% τις τρέχουσες εξελίξεις γενικότερα.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ: Υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης επανήλθε στο επίπεδο του Δεκεμβρίου, καθώς φαίνεται ότι η βελτίωση του Ιανουαρίου ήταν συγκυριακή. Έτσι ο δείκτης διαμορφώνεται στις -47,4 μονάδες έναντι -41,4 μονάδες τον Ιανουάριο, επίπεδο όμως χαμηλότερο εκείνου πριν ένα χρόνο (-38,9 μονάδες)¹. Μέρος αυτής της επιδείνωσης αποδίδεται και στην αβεβαιότητα που επικρατεί αυτή την περίοδο, παρά τα μέτρα ενίσχυσης οικονομικού χαρακτήρα που συνήθως προωθούνται προεκλογικά. Μετά από την μικρή παρένθεση του προηγούμενου μήνα, οι Έλληνες καταναλωτές εμφανίζονται εκ νέου ως οι περισσότερο απαισιόδοξοι στην ΕΕ, με τους καταναλωτές στην Ουγγαρία με επίπεδο δείκτη -41,1 και την Σλοβενία (-35,3) να ακολουθούν. Το χαρακτηριστικό των αποτελεσμάτων το τελευταίο διάστημα και συγκεκριμένα από την αρχή του 2022, ότι πλέον καμιά χώρα δεν βρίσκεται στο θετικό πεδίο τιμών, διατηρείται και τον μήνα αυτό. Οι μέσοι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -20,6 μονάδες στην ΕΕ και στις -19,0 μονάδες στην Ευρωζώνη. Αναλυτικά:

- **Έντονη επιδείνωση στις εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους τελευταίους 12 μήνες**

Οι αρνητικές εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προηγούμενους 12 μήνες κλιμακώνονται αισθητά τον Φεβρουάριο στις -52,7 μονάδες (έναντι -43,9). Το 67% (από 61%) των νοικοκυριών εκτίμησε ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ μόλις το 2% θεωρεί πως επήλθε μικρή βελτίωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -20,5 και -19,9 μονάδες αντίστοιχα.

- **Περισσότερο απαισιόδοξες και οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών**

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες επιδεινώθηκαν τον Φεβρουάριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -43,3 (από -36,1) μονάδες τον Ιανουάριο. Το 58% (από 54%) των νοικοκυριών αναμένει ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ το 5% (από 10%) προβλέπει μικρή βελτίωση. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -11,3 και -9,6 μονάδες αντίστοιχα.

- **Περισσότερο απαισιόδοξες και οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας**

Ο αρνητικός δείκτης των προβλέψεων των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο παρουσίασε σημαντική ενίσχυση τον Φεβρουάριο και διαμορφώθηκε στις -44,8 (από -37,6) μονάδες. Το 61% (από 58%) των καταναλωτών προέβλεψε ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας, έναντι του 20% το οποίο αναμένει σταθερότητα. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -31,2 και -26,1 μονάδες αντίστοιχα.

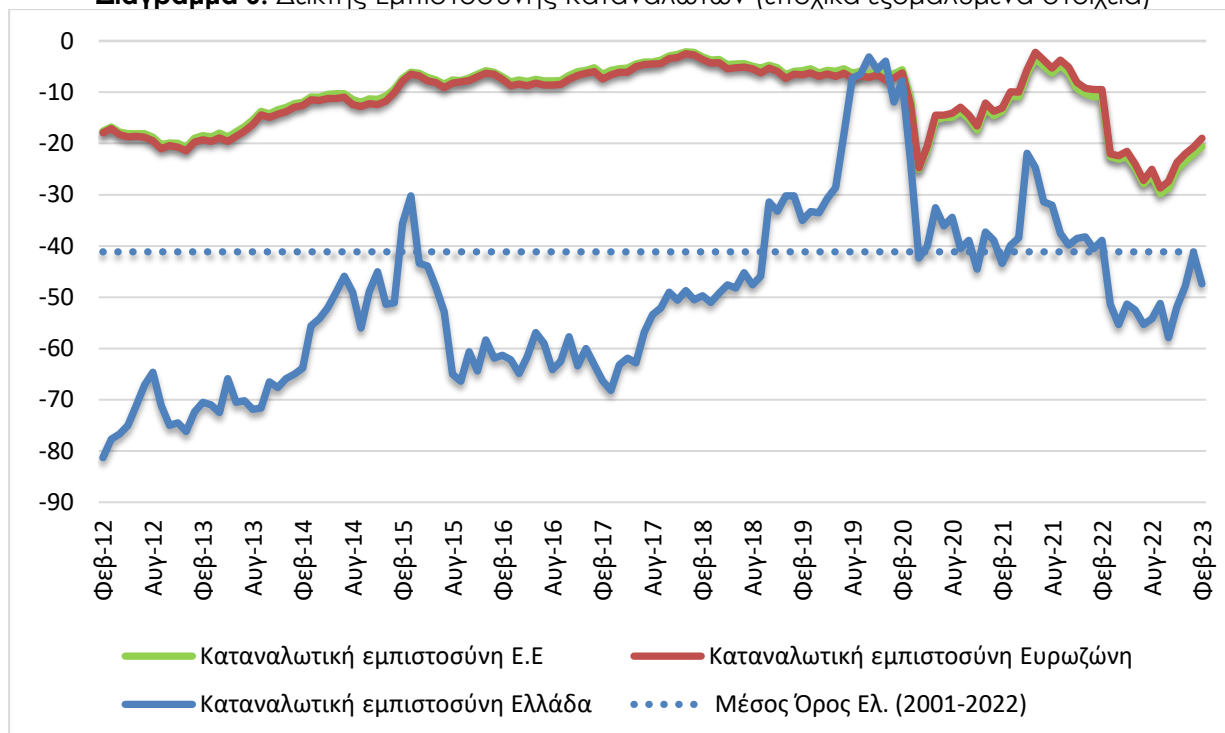
¹ Από τον Απρίλιο του 2022, η μέθοδος εποχικής προσαρμογής των στοιχείων της Έρευνας άλλαξε. Ακολουθώντας, όλα τα προηγούμενα αποτελέσματα έχουν αναθεωρηθεί ελαφρώς.

Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσοι όροι										
	Min	Max	2001-2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022				
ΕΕ-27	-24,0 (Ιουν. 2022)	-1,7 (Μάιος 2000)	-11,4	-4,6	-4,1	-6,1	-14,5	-8,5	-23,0				
Ευρωζώνη	-24,4 (Μάρ. 2009)	-1,9 (Μάιος 2000)	-11,8	-5,2	-4,8	-7,0	-14,2	-7,5	-21,9				
Ελλάδα	-80,8 (Φεβρ. 2012)	+3,2 (Απρ. 2000)	-41,1	-58,9	-44,0	-19,8	-32,5	-35,4	-50,7				
Περιοχή	2022												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
ΕΕ-27	-10,9	-10,7	-22,6	-23,1	-22,6	-24,8	-27,9	-26,2	-29,8	-28,8	-25,1	-23,5	
Ευρωζώνη	-9,5	-9,5	-22	-22,4	-21,5	-24	-27,2	-25	-28,7	-27,4	-23,7	-22	
Ελλάδα	-40,5	-38,9	-51,4	-55,3	-51,3	-52,5	-55,3	-54,2	-51,2	-57,9	-51,9	-47,9	
Περιοχή	2023												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
ΕΕ-27	-22,1	-20,6											
Ευρωζώνη	-20,7	-19,0											
Ελλάδα	-41,4	-47,4											

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

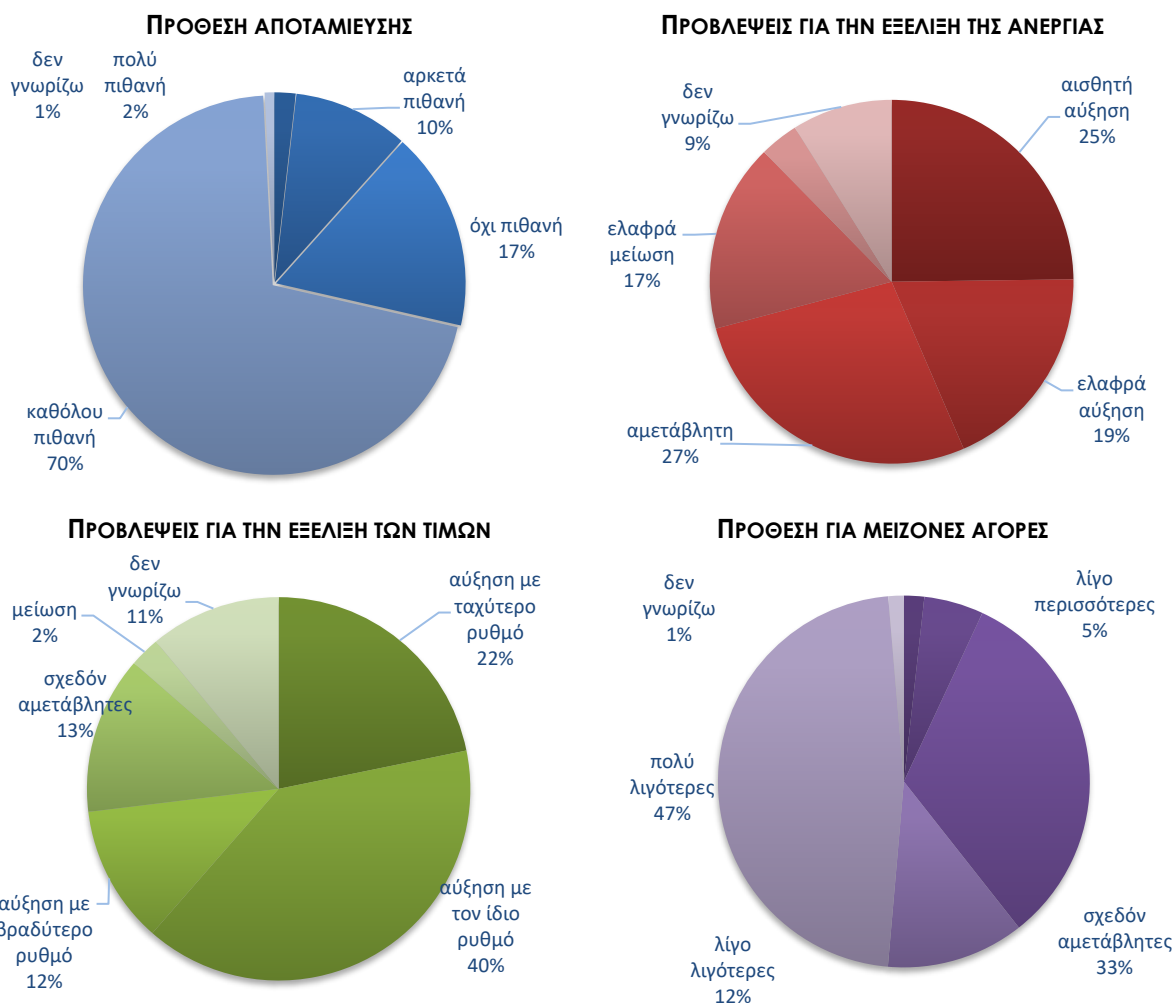
Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

• **Οριακή επιδείνωση στην πρόθεση για μείζονες αγορές**

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επιπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) υποχώρησε οριακά με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -48,9 (από -48,0) μονάδες. Το 59% των καταναλωτών προέβλεψε εκ νέου ότι θα προβεί σε λιγότερες ή πολύ λιγότερες δαπάνες, ενώ το 7% (από 6%) αναμένει το αντίθετο. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -19,6 μονάδες στην ΕΕ και στις -20,6 μονάδες στην Ευρωζώνη.

Διάγραμμα 7: Ενδεικτικές μεταβλητές της έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο

Πηγή: IOBE

- **Μικρή υποχώρηση της πρόθεσης για αποταμίευση**

Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες εξασθένησε ελαφρά τον Φεβρουάριο και διαμορφώθηκε στις $-72,4$ μονάδες (από $-64,1$). Το 88% (από 83%) των νοικοκυριών δεν θεωρεί πιθανή την αποταμίευση στο επόμενο 12μηνο, ενώ το 12% τη θεωρεί πιθανή ή πολύ πιθανή. Οι σχετικοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις $+1,1$ μονάδες στην ΕΕ και στις $+1,4$ μονάδες στην Ευρωζώνη.

- **Αισθητή επιδείνωση στις προβλέψεις για την ανεργία**

Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύθηκε τον Φεβρουάριο, στις $+22,3$ μονάδες, από $+16,7$ τον Ιανουάριο. Το ποσοστό των νοικοκυριών που προέβλεψε μικρή ή αισθητή άνοδο της ανεργίας ενισχύθηκε στο 44% (από 42%), με το 20% (από 21%) των ερωτηθέντων να αναμένει ελαφρά μείωσή της. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις $+19,0$ και $+14,8$ μονάδες.

- **Μικρή ενίσχυση των προβλέψεων για άνοδο των τιμών**

Ο θετικός δείκτης για τις προβλέψεις μεταβολών στις τιμές τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύθηκε ήπια τον Φεβρουάριο και διαμορφώθηκε στις $+32,4$ μονάδες, έναντι $+31,4$ μονάδων τον Ιανουάριο. Το 61% (από 60%) των νοικοκυριών προέβλεψε άνοδο τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο

ρυθμό και το 13% (από 17%) αναμένει σταθερότητα. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +18,0 και 17,7 μονάδες αντίστοιχα.

- **Έντονη ενίσχυση του ποσοστού που «μόλις τα βγάζει πέρα»**

Σχετικά με τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» ενισχύθηκε έντονα στο 67% (από 61%), ενώ στο 11% υποχώρησε το ποσοστό όσων αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους. Οι καταναλωτές που δήλωσαν ότι αποταμιεύουν λίγο ή πολύ αποτελούν το 16% (από 18%) του συνόλου, ενώ το ποσοστό όσων δήλωσαν ότι «έχουν χρεωθεί» διατηρήθηκε στο 7%.

- **Ενίσχυση του ποσοστού των νοικοκυριών που είναι αβέβαια για τη μελλοντική οικονομική κατάστασή τους**

Στο ερώτημα το οποίο αξιολογεί το βαθμό αβεβαιότητας των νοικοκυριών ως προς τις μελλοντικές οικονομικές εξελίξεις, το 61% έκρινε τον Φεβρουάριο ότι η οικονομική κατάστασή του μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, ποσοστό υψηλότερο σε σχέση με το 58% του προηγούμενου μήνα.